

TRANZITUL ARMELOR SÎRBEȘTI PRIN ROMÂNIA, SUB CUZA-VODĂ (1862)

CONSTANTIN C. GIURESCU

O caracteristică a politicii externe românești în vremea lui Cuza Vodă au fost strînsele raporturi cu sîrbi. Ele erau determinate în primul rînd de coincidența de interese: situația similară a celor două state față de puterea suzerană, Turcia, dorința lor legitimă de a-și cîștiga independența, necesitatea, în vederea atingerii acestui scop, de a-și întări continuu forțele armate, de a-și mări potențialul militar. Atît Cuza, cît și Mihail Obrenovici urmăresc cu persistență sporirea armatelor respective și înzestrarea lor cu armament modern. E o trăsătură comună și permanentă a celor două domnii¹. Se adaugă la acest element esențial conștiința unor vechi legături pașnice și de prietenie între cele două popoare², adăpostul pe care îl găsiseră la noi revoluționarii sîrbi la începutul veacului al XIX-lea și refugiații lor politici³, relațiile economice — Serbia importa mari cantități de sare din țările noastre⁴ —, comunitatea de credință, în sfîrșit relațiile personale dintre familiile domnitoare. Obrenovicii aveau în Muntenia întinse proprietăți, care le aduceau venituri importante⁵;

¹ Vezi pentru relațiile româno-sîrbe în vremea lui Cuza, A. D. Xenopol, *Istoria românilor*, ed. a III-a, vol. XIII, București, 1930, p. 145—148; G. h. I. Brătianu, *Politica externă a lui Cuza Vodă și dezvoltarea ideii de unitate națională*, în RIR, II (1932), fasc. II—III, p. 137—141; R. V. Bossy, *Agenția diplomatică a României în Belgrad și legăturile politice româno-sîrbe sub Cuza-Vodă*, București, 1934, 59 p. În continuare: *Agenția Belgrad*.

² N. Iorga, *Oltenia și Serbia*, Vălenii de Munte, 1915, 31 p.; idem, *Din legăturile noastre cu sîrbi. Corespondența românească a voievozilor din Cladova*, București, 1915, 15 p.; idem, *Relations entre Serbes et Roumains*, București, 1922, 53 p.; idem, *Un vieux livre roumain sur la Serbie (1865)* în RHSEE, IV (1927), p. 25—29.

³ N. Iorga, *Deux cloches serbes en Roumanie*, în « Bulletin de l'Institut pour l'étude du sud-est européen », VIII (1921), p. 58; Const. C. Giurescu, *Populația județului Putna în 1820. Constatări demografice, administrative, economice și culturale pe temeiul unui recensămînt fiscal inedit*, București, 1941, p. 14—15; idem, *Istoria românilor*, ed. a 2-a, vol. III, București, 1944, p. 325, și vol. III, București, 1946, p. 505.

⁴ I. C. Filitti, *Domniile române sub Regulamentul Organic: 1834—1848*, București, 1915, p. 35, 204—207 și *passim*; idem, *Une lettre du prince de Serbie au prince de Valachie en 1844*, în RHSEE, III (1926), p. 92—97.

⁵ Ionel Dărdală, *Moșiile dinastiilor sîrbești în România*, în RIR, XVI (1946), p. 273—281; în total zece moși mari în Muntenia, între care Hereștii din Ilfov, cu un adevărat palat, plus casele din București, pe podul Mogoșoaiei.